

„Gesluierte” vogeleieren,

DOOR

Tsj. Gs. DE VRIES.

De eieren van enkele vogelsoorten zijn soms overtrokken met een bleekgrijs waas, alsof men er heel dun vloeipapier overheen had geplakt. Dergelijke „gesluierte” eieren heb ik aangetroffen bij den buizerd, *Buteo b. buteo* (L.), den kievit, *Vanellus vanellus* (L.), den kleinen bonten strandlooper, *Calidris alpina schinzii* (Brehm), den tureluur, *Tringa t. totanus* (L.) en den grutto, *Limosa l. limosa* (L.).

Die „sluier” bestaat uit een dunne laag kalkalbuminaat, hetwelk zich over de geheele oppervlakte van een — overigens normaal gekleurd en geteekend — ei kan afzetten en dit, al naar de mate van zijne volkomenheid, een meer of minder blauwachtig grijs aanzien verleent (Cf. van Pelt Lechner in de bespreking der „schaaltextuur en kenmerken van de familiën Charadriidae en Scolopacidae”, „Oöl. Neerl.”, deel 2).

Plaat 154 van het genoemde werk geeft in figuur j. een afbeelding van een onvolkomen en in figuur l van een volslagen gesluierd ei (beide van den tureluur) te zien.

Nu is het buitengewoon merkwaardig, dat de aanwezigheid van zoo'n „sluier” op het schaalgewicht der eieren van *Buteo* weinig of geen, op die van de bovengenoemde Limicolae daarentegen een zéér belangrijken invloed uitoefent. Hetgeen uit onderstaande cijfers moge blijken.

In mijne collectie komen voor:

3 legfels, elk van 3 eieren, van den buizerd, alle afkomstig uit Brandenburg. In ieder legfel draagt één ei, steeds het sub a vermelde, een complete sluier. Deze is het dikst (= minst doorzichtig) in het eerst — en het dunst (= meest doorzichtig) in het laatst beschreven legfel.

Buteo b. buteo (L.)

I a	54.8 × 44.9 mm	5.095 gr
b	56.0 × 45.6 „	5.240 „
c	54.3 × 45.8 „	4.838 „
II a	55.5 × 45.5 „	5.030 „
b	57.3 × 44.5 „	5.219 „
c	54.8 × 45.5 „	5.046 „
III a	57.2 × 45.9 „	5.088 „
b	58.5 × 45.9 „	5.251 „
c	58.2 × 46.1 „	4.951 „

Gemiddelde { der 6 ongesluierte eieren 56.5 × 45.6 en 5.091
 { „ 3 gesluierte ex. 55.8 × 45.4 en 5.071

Calidris alpina schinzii (Brehm)

¹/₂ afkomstig van Texel. Het sub a vermelde ei draagt een complete „sluier”.

a	34.6 × 24.5 mm	0.635 gr
b	33.1 × 23.8 „	0.433 „

De gemiddelde afmetingen van 40, door mij gemeten nederlandse ex. zijn 34.56×24.56 mm; het doorsneegewicht van 24 nederlandse voorwerpen in mijne collectie bedraagt 0.459 gr (max. 0.500; min. 0.422).

Vanellus vanellus (L.).

Eén, uit Friesland afkomstig ei, dat — met uitzondering van de spitse punt — een volslagen „sluier” draagt. Afmetingen en gewicht zijn resp.: 45.0×33.4 mm en 1.867 gr.

Doorsnee maten en gewicht van 100, door mij gemeten en gewogen friesche voorwerpen:

46.73×33.58 en 1.557 (max. 1.675; min. 1.121).

Tringa t. totanus (L.)

De soort bij welker eieren de „sluier” het vaakst voorkomt.

Een paar „losse” eieren (niet in legsel-verband) uit Friesland, met complete „sluier” meten en wegen:

49.9×31.5 mm en 1.810 gr

48.1×30.6 „ „ 1.815 „

44.3×31.2 „ „ 1.463 „

Een voorwerp, waarvan slechts een 2 cm breede zone „gesluiert” is: 44.2×32.3 mm en 1.518 gr, terwijl het gemiddelde der afmetingen en van het gewicht van 100 friesche ex. resp. bedraagt: 45.29×31.76 mm en 1.138 gr (max. 1.436; min. 0.887).

Limosa l. limosa (L.).

Een friesch legsel, waarvan het eerstbeschreven ei een volslagen „sluier” heeft, meet en weegt resp.:

a 52.5×37.4 mm 2.733 gr

b 52.8×37.9 „ 2.400 „

c 53.8×37.7 „ 2.372 „

d 52.9×37.9 „ 2.329 „

Een paar losse, totaal „gesluierte” ex., eveneens uit Friesland, vertoonen de volgende waarden:

55.4×36.2 mm 2.833 gr

55.2×38.8 „ 2.990 „

51.2×37.4 „ 2.410 „

terwijl de maten en het gewicht van 100 friesche voorwerpen in doorsnee bedragen: 55.32×37.45 mm en 2.193 gr (max. 2.600; min. 1.039).

Het behoeft dus geen betoog, dat, bij het vaststellen van het schaalgewicht van normale eieren, bij de Limicolae, de „gesluierte” voorwerpen buiten beschouwing moeten worden gelaten.